

NPO DETAILANALYSE

2024-03-15_AT_300014416

Uitzending: NPO-Sending | 2024-03-15 | Geanalyseerd op: 2026-05-23 01:59

Version 3.0-detail | Universal 3.0-detail | Konverter 3.4 (2026-05-20) | Maatstaf: Mediawet 2008 Art. 2.1

TOTAALSCORE

3.9/10

Lichte onevenwichtigheid

0 = evenwichtig, 10 = sterk eenzijdig/manipulatief

POLITIEK SPECTRUM

Classificatie op basis van Chapel Hill Expert Survey (CHES) 2024

De Chapel Hill Expert Survey (CHES 2024) is een academische enquête onder 609 politicologen in 31 landen. Elke partij wordt beoordeeld op een schaal van 0 (extreem-links) tot 10 (extreem-rechts).

Partij	SP	GL-PvdA	PvdD	D66	CDA	NSC	CU	VVD	BBB	SGP	PVV	FvD
CHES	1.10	2.40	2.50	4.80	5.50	5.80	6.00	7.00	7.50	7.80	9.20	9.50
Spectrum	<i>Links</i>	<i>Links</i>	<i>Links</i>	<i>Links</i>	<i>Midden</i>	<i>Midden</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>

De totale tendens wordt weergegeven op een 0–10-schaal (0 = sterk links-bevoordelend, 5 = evenwichtig, 10 = sterk rechts-bevoordelend). De berekening is gebaseerd op het verschil in gemiddelde bevoordeling van linkse vs. rechtse partijen (groepering volgens CHES 2024).

TENDENS (L – R)

4.8 / 10

Evenwichtig

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

← Links

Rechts →

Bron: Chapel Hill Expert Survey 2024 — chesdata.eu | [Jolly et al., Electoral Studies, 2022](https://doi.org/10.1017/XES.2022.1) | Drempelwaarden: [Pew Research Center](https://www.pewresearch.org/)

Dit gedeelte biedt politieke context en telt niet mee voor de totaalscore.

POLITIEK LANDSCHAP

Het kabinet-Schoof (aangetreden juli 2024) is een extraparlamenteair kabinet gesteund door PVV (37 zetels), VVD (24 zetels), NSC (20 zetels) en BBB (7 zetels). Premier Schoof is partijloos. De grootste oppositiepartij is GL-PvdA met 25 zetels, gevolgd door D66 (9 zetels), CDA (5 zetels), SP (5 zetels), PvdD (3 zetels), CU (3 zetels), SGP (3 zetels), FvD (3 zetels), DENK en Volt.

Partij	CHES L-R	Zetels	Regering/Oppositie	Kernpositie
SP	1.1	5	Oppositie	Sociaal-economisch links, anti-marktwerking
GL-PvdA	2.4	25	Oppositie (grootste)	Klimaat, humaan asielbeleid, eerlijk delen
PvdD	2.5	3	Oppositie	Dierenrechten, klimaat, links-progressief
D66	4.8	9	Oppositie	Pro-EU, liberaal-progressief, innovatie
CDA	5.5	5	Oppositie	Christendemocratisch, midden-rechts
NSC	5.8	20	Regering	Bestaanszekerheid, rechtsstaat, extraparlamenteair
CU	6.0	3	Oppositie	Christelijk-sociaal, midden-rechts
VVD	7.0	24	Regering	Vrije markt, ondernemerschap, streng migratiebeleid
BBB	7.5	7	Regering	Agrarisch-populistisch, boerenbescherming
SGP	7.8	3	Oppositie	Reformatorisch, traditioneel-conservatief
PVV	9.2	37	Regering (grootste)	Anti-islam, asielstop, nationale soevereiniteit
FvD	9.5	3	Oppositie	Extreemrechts, eurosceptisch, Baudet

De formatie na de verkiezingen van november 2023 verloopt moeizaam: de verhoudingen tussen PVV en NSC zijn gespannen, mede door de tijdelijke terugtrekking van Omtzigt. Het migratiedossier vormt de grootste inhoudelijke breuklijn tussen coalitie- en oppositiepartijen. Daarnaast speelt de vraag of een extraparlamenteair programkabinet voldoende daadkracht kan ontwikkelen zonder een stabiele parlementaire meerderheid. De positie van Wilders als leider van de grootste partij staat onder druk door de trage formatie en interne spanningen.

De Nederlandse publieke omroep (NPO) opereert onder de Mediawet 2008, waarvan artikel 2.1 pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving vereist. De omroepverenigingen (waaronder AVROTROS, producent van EenVandaag) dragen elk een eigen redactionele verantwoordelijkheid, terwijl pluralisme over het totale aanbod wordt beoordeeld. PVV heeft de NPO herhaaldelijk als "linkse omroep" gekritiseerd, wat de politieke gevoeligheid van uitgebalanceerde berichtgeving vergroot.

HOOFDSTUK 1 — PARTIJPOLITIEKE BIAS

De uitzending behandelt drie hoofdonderwerpen: medicijndiefstal in de zorg, de kabinetsformatie (programkabinet/Putters), en internationale onderwerpen (VS school shootings, Russische verkiezingen). Partijposities komen uitsluitend aan bod in het formatiesegment (ca. 04:34–11:44).

Partij	Score (-5..+5)	Uitzendingweergave vs. Partijprogramma
VVD	-1	05:14–05:39 "Je ziet de groene balken bij VVD en PVV... het zijn minderheden die verwachten dat dit kabinet problemen kan aanpakken" — VVD-kiezers worden als sceptisch geportretteerd; VVD-programmaposities (ondernemerschap, begrotingsdiscipline) komen niet aan bod — licht vertekend door selectieve kiezersweergave
PVV	-1	06:06–06:10 "Er is er maar één die de problemen aan kan pakken en dat is de heer Wilders" — geciteerd als kiezersopinie, niet als programmapositie; PVV-standpunten (asielstop, de-islamisering) worden niet inhoudelijk behandeld — neutraal tot licht vertekend
GL-PvdA	0	10:30–10:41 "Partijleider Timmermans zegt dat hij niet wil dat zijn mensen de politiek van Wilders uitvoeren" — feitelijke weergave van Timmermans' standpunt; programmaposities verder niet behandeld
NSC	-1	07:04–09:13 — NSC-kiezer "Hans" beschrijft Omtzigt als "wegloper, geen sterke man" en "emotioneel"; NSC-programmaposities (bestaanszekerheid, rechtsstaat) komen niet aan bod — persoonlijke kritiek domineert boven inhoud
D66	0	10:22 "Kiezers van CDA en D66 zijn verdeeld" — enkel vermeld, geen inhoudelijke weergave van partijposities
BBB	+1	05:20–05:22 "Hoopvoller zijn kiezers van BBB" — relatief positieve weergave van BBB-kiezerssentiment; programmaposities niet behandeld
CDA	0	10:22 — enkel vermeld als onderdeel van kiezersoverzicht; geen inhoudelijke weergave
SP	0	10:13–10:19 "Dat zijn ook echt linkse kiezers, zoals van de SP. Bijna zeven op de 10 hopen dat mensen uit hun partij kunnen bijdragen aan een meer sociale koers" — feitelijke weergave van kiezerssentiment

Samenvatting Partijbias

- Nauwkeurigste weergave: BBB (Score +1) — kiezerssentiment positief weergegeven, zij het zonder inhoudelijke programmatoetsing
- Sterkste vertekening: NSC (Score -1) — Omtzigt wordt via kiezersuitspraken persoonlijk gediskrediteerd ("wegloper", "emotioneel") zonder dat NSC-programmaposities inhoudelijk aan bod komen
- Gemiddelde afwijking van 0: 0.5
- Conclusie: De partijpolitieke bias in deze uitzending is beperkt van omvang, omdat partijposities nauwelijks inhoudelijk worden behandeld. Het formatiesegment focust op kiezerssentiment en persoonlijke verhoudingen tussen partijleiders, niet op programmatische inhoud. De weergave van NSC/Omtzigt via negatieve kiezersuitspraken zonder tegenwicht vormt de meest aantoonbare vertekening.

Links-Rechts-Algemene Tendens

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

TENDENTIESCORE: +0.4

INDELING: Licht links-begunstigend

Motivering: De uitzending behandelt de formatie primair via kiezerssentiment en persoonlijke verhoudingen, waarbij coalitiekiezers (PVV, VVD, NSC) vaker sceptisch worden geportretteerd dan oppositiekiezers. Het segment over Russische politieke gevangenen en de kritische toon over Poetin sluiten aan bij een progressief-liberaal wereldbeeld. Het medicijnsegment bevat geen politieke kleur. De tendens is licht maar niet systematisch links-begunstigend.

HOOFDSTUK 2 — UITZENDINGSINFORMATIE EN THEMATISCH KADER

Uitzendingsgegevens

- Titel: EenVandaag (liveprogramma)
- Datum: 15.03.2024
- Lengte (geschat uit transcript):
- Presentator/Reporter: Niet bij naam genoemd in transcript (presentatorduo op basis van "Whitney" en "Joyce" als verslaggevers); Joyce Roodnat (opiniepanel-segment); Joost Bosman (correspondent Moskou); Paul Alexander (journalist/schrijver); Joost Vullings (politiek commentator)

Persoon	Functie	Partij/Affiliatie	Politiek Spectrum
Joyce (achternaam niet vermeld)	Verslaggever/onderzoeker EenVandaag Opiniepanel	AVROTROS/EenVandaag	Neutraal (journalistiek)
Joost Vullings	Politiek commentator	EenVandaag	Neutraal (journalistiek)
Joost Bosman	Correspondent Moskou	EenVandaag	Neutraal (journalistiek)
Paul Alexander	Journalist en schrijver	Onafhankelijk	Niet bepaalbaar
Woordvoerder NU'91	Beroepsorganisatie verpleegkundigen	NU'91	Beroepsbelang zorg
Nieuwendijk	Bedrijfsrechercheur Hoffmann	Hoffmann bedrijfsrecherche	Commercieel/privaat
Alexander Podrabinek	Voormalig Sovjet- dissident/activist	Onafhankelijk	Pro-democratisch/liberaal
"Hans" (PVV-kiezer)	Opiniepanellid	PVV	Rechts
"Hans" (NSC-kiezer)	Opiniepanellid	NSC	Midden-rechts
Juridisch expert (niet bij naam)	Juridisch commentator school shooting	Niet vermeld	Neutraal
Oud-minister Sanne Dekker	Voormalig minister	VVD	Rechts-liberaal

Hoofdonderwerp

De uitzending behandelt drie afzonderlijke onderwerpen: (1) medicijndiefstal door zorgmedewerkers, (2) de Nederlandse kabinetsformatie en het concept programkabinet, en (3) internationale items over school shootings in de VS en politieke gevangenen in Rusland rondom de presidentsverkiezingen.

Relevante Perspectieven voor een Evenwichtige Uitzending

- Perspectief van zorgmedewerkers zelf over werkdruk en toegang tot bedrijfsgeneesmiddelen
- Perspectief van zorginstellingen/werkgevers over medicijnbeheer en beleid
- Perspectief van patiënten over risico's van medicijndiefstal
- Perspectief van coalitiekiezers (PVV, VVD, NSC, BBB) over de formatie — inhoudelijk, niet alleen sceptisch
- Perspectief van oppositiepartijen over het programkabinet
- Perspectief van Russische burgers die het regime steunen (voor evenwicht naast dissidenten)

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Perspectief van juridische experts over ouderlijke aansprakelijkheid in Nederland
- Perspectief van wapenlobby of voorstanders van wapenbezit in VS-context
- Perspectief van internationale mensenrechtenorganisaties over Rusland
- Perspectief van coalitieonderhandelaars zelf over de inhoud van het programkabinet

Toetsing: Werd elk perspectief behandeld?

[A] BEHANDELD

Tijdstempel: 00:28–00:49 — Citaat: "Zware diensten, personeelstekort... maar ook heftige gebeurtenissen tijdens een dienst... kunnen ervoor zorgen dat je niet goed kunt slapen" — Beoordeling: Werkdruk als verklarende context wordt aangestipt, maar uitsluitend via NU'91-woordvoerder, niet via zorgmedewerkers zelf.

[B] AANGEDUID

Tijdstempel: 03:37–04:16 — Citaat: "Wat beroepsorganisatie NU'91 dwars zit is dat er in lang niet iedere zorginstelling goed beleid wordt gevoerd" — Beoordeling: Werkgevers/instellingen worden indirect aangesproken maar komen niet zelf aan het woord.

[C] WEGGELATEN

Tijdstempel: n.v.t. — Citaat: n.v.t. — Beoordeling: Het perspectief van patiënten die risico lopen door medicijndiefstal (met name opiaten, slaappillen) ontbreekt volledig.

[D] AANGEDUID

Tijdstempel: 05:49–06:10 — Citaat: "Met vakspecialisten als ministers ben je minder afhankelijk van politieke kleur" / "Er is er maar één die de problemen aan kan pakken en dat is de heer Wilders" — Beoordeling: Coalitiekiezers komen aan het woord, maar overwegend sceptisch of via enkelvoudige uitspraken; inhoudelijke coalitiestandpunten ontbreken.

[E] AANGEDUID

Tijdstempel: 10:06–10:41 — Citaat: "Iets meer dan de helft van de oppositiekiezers zou dat wel steunen" — Beoordeling: Oppositiekiezers worden vermeld, maar oppositiepartijen zelf komen niet aan het woord.

[F] WEGGELATEN

Tijdstempel: n.v.t. — Citaat: n.v.t. — Beoordeling: Het perspectief van Russen die Poetin steunen of de oorlog in Oekraïne goedkeuren ontbreekt; de berichtgeving is eenzijdig pro-oppositie.

[G] BEHANDELD

Tijdstempel: 12:43–12:57 — Citaat: "In andere zaken kunnen ze zeker hiernaar gaan verwijzen... waarbij wel geldt dat ieder verhaal anders is" — Beoordeling: Juridische nuancering aanwezig, zij het beknopt.

[H] WEGGELATEN

Tijdstempel: n.v.t. — Citaat: n.v.t. — Beoordeling: Het perspectief van voorstanders van wapenbezit of de wapenlobby in de VS-context ontbreekt volledig; het segment presenteert school shootings als onbetwist probleem.

[I] AANGEDUID

Tijdstempel: 18:06–26:28 — Citaat: "Alle actie die in Rusland nu zichtbaar is, gebeurt vanuit de gevangenis" — Beoordeling: Mensenrechtenspectief is aanwezig via journalist Paul Alexander en correspondent Joost Bosman, maar zonder formele mensenrechtenorganisaties.

[J] WEGGELATEN

Tijdstempel: n.v.t. — Citaat: n.v.t. — Beoordeling: De coalitieonderhandelaars zelf (Wilders, Yeşilgöz, Omtzigt, Van der Plas) komen niet aan het woord over de inhoud van het programkabinet.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

HOOFDSTUK 3 — 15 CRITERIA: DETAILANALYSE

Hardfacts — 9 technieken die telbaar en wetenschappelijk verifieerbaar zijn

1. EXPERTENSELECTIE

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Wie komt als expert aan het woord?

Expert 1: Woordvoerder NU'91 (beroepsorganisatie verpleegkundigen)

Tijdstempel: 00:14 / 01:34–04:21

Uitspraak

"Uit ons onderzoek blijkt dat 60 procent niet weet hoe het beleid is. En veel zegt dat er geen beleid is."

Inkadering

NU'91 is de beroepsorganisatie van verpleegkundigen en verzorgenden; zij voerden zelf het onderzoek uit waarover wordt bericht.

Ontbrekende tegenstem: Een onafhankelijk onderzoeker (bijv. universitair epidemioloog) of een werkgeversorganisatie (ActiZ) had de bevindingen kunnen toetsen of nuanceren.

Brondieptecheck:

(a) FINANCIERING: NU'91 is een vakbond/beroepsorganisatie gefinancierd door ledenbijdragen van verpleegkundigen en verzorgenden. Belang: versterking van de positie van zorgmedewerkers, pleidooi voor betere arbeidsomstandigheden.

(b) MANDAAT: NU'91 behartigt de belangen van haar leden; een enquête onder eigen leden over eigen gedrag is methodologisch kwetsbaar (zelfselectie, sociale wenselijkheid).

D1 Belangenconflict: -1 — NU'91 heeft institutioneel belang bij framing van diefstal als gevolg van slechte arbeidsomstandigheden

D2 Persoonlijk risico: +1 — Organisatie riskeert reputatieschade door publicatie van negatieve bevindingen over eigen leden

D3 Vakbekwaamheid: +1 — Beroepsorganisatie heeft sector kennis, maar geen onafhankelijke onderzoeksmethodologie

D4 Meningsconsistentie: 0 — Geen vergelijkbare eerdere uitspraken beschikbaar in transcript

D5 Emotionalisering vs. data: 0 — Mix van cijfers en contextuele verklaring

D6 Bronniveau: 0 — Eigen enquête (secundair; geen peer-reviewed onderzoek)

• TOTAAL: +1 → BRONLICHT: GEEL

(c) VAKBEKWAAMHEID: De woordvoerder wordt als neutrale beroepsinstantie gepresenteerd, terwijl NU'91 structureel belang heeft bij een framing die werkdruk als primaire oorzaak aanwijst en werkgevers als verantwoordelijke partij.

Expert 2: Nieuwendijk (bedrijfsrechercheur Hoffmann)

Tijdstempel: 01:49–03:35

Uitspraak

"Wij krijgen vaak terug dat er sprake is van stress of druk. Vaak werkgerelateerd, maar ook privé."

Inkadering

Hoffmann is een commercieel bedrijfsrecherchebureau; Nieuwendijk spreekt vanuit commerciële onderzoekspraktijk.

Ontbrekende tegenstem: Een onafhankelijk criminoloog of arbeidspsycholoog had de verklaringen voor medicijndiefstal wetenschappelijk kunnen onderbouwen of nuanceren.

Brondieptecheck:

Voorzitter: Schläpfer, David - **Contact:** kontakt@SVFAB.ch - **Adres:** SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

(a) **FINANCIERING:** Hoffmann is een commercieel privébureau; inkomsten komen uit opdrachten van zorginstellingen die fraude willen onderzoeken.

(b) **MANDAAT:** Commercieel belang bij het zichtbaar maken van het probleem (meer opdrachten); geen onafhankelijk wetenschappelijk mandaat.

D1 Belangenconflict: -2 — Commercieel belang bij probleemvergroting (meer onderzoeksopdrachten)

D2 Persoonlijk risico: 0 — Geen aantoonbaar persoonlijk risico

D3 Vakbekwaamheid: +1 — Praktijkervaring in sector, geen academische methodologie

D4 Meningsconsistentie: 0 — Niet toetsbaar uit transcript

D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend feitelijk, geen sterk appel

D6 Bronniveau: -1 — Anekdotisch (eigen casuïstiek), geen systematisch onderzoek

• **TOTAAL:** -1 → **BRONLICHT:** GEEL

(c) **VAKBEKWAAMHEID:** Nieuwendijk wordt gepresenteerd als neutrale deskundige, terwijl Hoffmann commercieel profiteert van een groeiende vraag naar bedrijfsrecherche in de zorg.

Expert 3: Paul Alexander (journalist/schrijver)

Tijdstempel: 18:37–25:24

Uitspraak

"Pavel Krisevitsj, ik correspondeer met hem in de gevangenis, is een activist die al drie jaar vastzit in de beruchte Moskouse gevangenis Boetirka."

Inkadering

Onafhankelijk journalist die een boek schrijft over politieke gevangenen in Rusland; directe bron via correspondentie met Krisevitsj.

Brondieptecheck:

(a) **FINANCIERING:** Onafhankelijk journalist/schrijver; mogelijk uitgeversbelang bij boekpublicatie.

(b) **MANDAAT:** Journalistiek-documentair; geen institutioneel mandaat.

D1 Belangenconflict: -1 — Boekpublicatie creëert belang bij dramatisering van het verhaal

D2 Persoonlijk risico: +2 — Correspondentie met Russische politieke gevangene brengt reëel risico mee

D3 Vakbekwaamheid: +1 — Journalistieke expertise; geen academische Ruslandkunde

D4 Meningsconsistentie: 0 — Niet toetsbaar

D5 Emotionalisering vs. data: 0 — Mix van feitelijke beschrijving en empathische toon

D6 Bronniveau: +1 — Directe correspondentie (primaire bron), zij het eenzijdig

• **TOTAAL:** +3 → **BRONLICHT:** GEEL

(c) **VAKBEKWAAMHEID:** Alexander wordt als neutrale journalist gepresenteerd; zijn commercieel belang bij het boek en de eenzijdige pro-oppositie framing worden niet vermeld.

Ontbrekende expertengroepen:

- Onafhankelijk farmaceutisch onderzoeker of zorgethicus (medicijnsegment)
- Russisch politicoloog of Kremlin-analist met genuanceerder perspectief op binnenlands draagvlak
- Forensisch psychiater of jeugdpsycholoog (school shooting-segment)

Samenvatting: Alle drie de experts hebben aantoonbare belangen die niet worden vermeld; geen van de bronnen bereikt groen op de geloofwaardigheidsmatrix. De expertselectie is eenzijdig en mist onafhankelijke wetenschappelijke tegenwichten.

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
Woordvoerder NU'91 (beroepsorganisatie verpleegkundigen)	-1	+1	+1	0	0	0	+1	GEEL
Nieuwendijk (bedrijfsrechercheur Hoffmann)	-2	0	+1	0	+1	-1	-1	GEEL

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Paul Alexander (journalist/schrijver)	-1	+2	+1	0	0	+1	+3	GEEL
--	----	----	----	---	---	----	----	-------------

2. BRONSELECTIE

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Beweringen zonder primaire bron = strafpunten (geruchtcontrole)

Definitie: Welke bronnen worden geciteerd? Zijn ze divers en onafhankelijk?

Bron 1: NU'91-enquête

Tijdstempel: 00:56–01:22 — Uitspraak: "Beroepsorganisatie NU'91 hield een enquête onder haar leden, 1700 mensen reageerden. En wat blijkt: 48% van de mensen die reageerden geeft aan dat ze weleens medicijnen uit de werkvoorraad hebben gestolen."

(a) Financiering en dragerschap: NU'91 (vakbond/beroepsorganisatie), gefinancierd door ledenbijdragen.

(b) Structureel belangenconflict: NU'91 heeft belang bij framing van diefstal als gevolg van slechte arbeidsomstandigheden en gebrekkig werkgeversbeleid; dit bevordert hun lobby voor betere arbeidsomstandigheden.

(c) Ontbrekende tegenbron: Een onafhankelijk peer-reviewed onderzoek of een werkgeversorganisatie (ActiZ, NFU) die de bevindingen toetst of nuanceert, ontbreekt.

Methodologische kwetsbaarheid (Geruchttoets):

De enquête heeft een zelfrapportage-bias: respondenten die medicijnen hebben gestolen, zijn mogelijk over- of ondervertegenwoordigd. De respons (1700 van een onbekend totaal leden) en de selectiviteit worden niet kritisch bevraagd.

Bron 2: EenVandaag Opiniepanel

Tijdstempel: 04:44–11:44 — Uitspraak: "Dat blijkt uit onderzoek onder het EenVandaag Opiniepanel."

(a) Financiering: AVROTROS/EenVandaag (publieke omroep).

(b) Structureel belangenconflict: Het opiniepanel is een eigen instrument van EenVandaag; de vraagstelling bepaalt de uitkomsten en is niet onafhankelijk getoetst.

(c) Ontbrekende tegenbron: Een onafhankelijk peilingsbureau (Ipsos, I&O Research) had de bevindingen kunnen valideren of nuanceren.

Geruchttoets:

Tijdstempel: 06:14–06:33 — Uitspraak: "Ja.. en dan lijkt de liefde tussen de onderhandelende partijleiders er ook nog eens niet vanaf te spatten."

Woordmarker: "lijkt" — geen primaire bron voor de bewering over de onderlinge verhoudingen; dit is een redactionele interpretatie gepresenteerd als feitelijke observatie.

Primaire bron aanwezig: Nee — strafpunt (+1)

Samenvatting: De bronselectie is beperkt tot eigen onderzoeksinstrumenten (opiniepanel) en een partijdige beroepsorganisatie; onafhankelijke wetenschappelijke bronnen ontbreken. De methodologische beperkingen van de NU'91-enquête worden niet kritisch bevraagd.

3. TIJDSVERDELING

3/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Verdeling van spreektijd tussen verschillende posities.

Geschatte spreektijd:

- Medicijnsegment (NU'91/Hoffmann/presentatie): ca. 4 min. 25 sec. (ca. 17%)
- Formatiesegment (Joyce/Vullings/kiezers): ca. 7 min. 10 sec. (ca. 27%)
- School shooting-segment (VS/Nederland): ca. 3 min. 15 sec. (ca. 12%)
- Rusland-segment (Bosman/Alexander/Podrabinek): ca. 10 min. (ca. 38%)
- Overig (intro, afsluiting, chat-verwijzingen): ca. 1 min. 30 sec. (ca. 6%)

Binnen het formatiesegment:

- Sceptische kiezersgeluiden (PVV/NSC-twijfel): ca. 3 min. 30 sec.
- Positieve kiezersgeluiden (BBB, NSC-vertrouwen): ca. 45 sec.
- Politiek commentaar Vullings: ca. 1 min.
- Opiniepanel-analyse Joyce: ca. 2 min.

Samenvatting: Het Rusland-segment domineert de uitzending met bijna 40% van de tijd, wat gezien de actualiteit (aanstaande presidentsverkiezingen) verdedigbaar is. Binnen het formatiesegment krijgen sceptische en negatieve kiezersgeluiden aanzienlijk meer tijd dan positieve of inhoudelijke coalitiestandpunten, wat een lichte onevenwichtigheid oplevert.

4. WEGLATEN (Selectieve Omissie)

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wat wordt niet getoond, hoewel relevant?

Weglating 1: Methodologische beperkingen NU'91-enquête

Context

De enquête heeft een respons van 1700 leden, maar het totale ledenbestand van NU'91 en de selectiviteit van de respons worden niet vermeld.

Relevant bij: 00:56–01:22

Werking: De 48%-bevinding wordt als representatief gepresenteerd zonder dat de zelfrapportage-bias of de non-respons worden besproken, wat de indruk wekt dat bijna de helft van alle zorgmedewerkers steelt.

Weglating 2: Inhoudelijke coalitiestandpunten in formatiesegment

Context

Het formatiesegment behandelt uitsluitend kiezerssentiment en persoonlijke verhoudingen tussen partijleiders; de inhoudelijke agenda van het programkabinet (migratie, koopkracht, klimaat) komt niet aan bod.

Relevant bij: 04:34–11:44

Werking: Kiezers en kijkers krijgen geen inhoudelijk beeld van wat de coalitie wil bereiken, waardoor de sceptische toon over de haalbaarheid niet kan worden getoetst aan concrete plannen.

Weglating 3: Russisch perspectief van Poetin-aanhangers

Context

Het Rusland-segment behandelt uitsluitend dissidenten, politieke gevangenen en oppositie; het perspectief van Russen die het regime steunen of de oorlog in Oekraïne goedkeuren ontbreekt volledig.

Relevant bij: 15:10–26:28

Werking: De berichtgeving suggereert dat het Russische volk overwegend tegen Poetin is, terwijl peilingen (ook onafhankelijke) aanzienlijk draagvlak voor het regime laten zien.

Samenvatting: Drie structurele omissies verzwakken de informatiewaarde van de uitzending: methodologische transparantie over het NU'91-onderzoek, inhoudelijke coalitieagenda in het formatiesegment, en een evenwichtig Russisch perspectief. Deze omissies zijn niet willekeurig maar versterken telkens de dominante framing van het betreffende segment.

Ontbrekende stemmen

- Zorgmedewerker (ervaringsdeskundige): Had kunnen toelichten welke omstandigheden leiden tot medicijndiefstal en welke beleidsmaatregelen effectief zouden zijn vanuit de werkvloer.
- Patiëntenvertegenwoordiger (bijv. Patiëntenfederatie Nederland): Had de risico's van medicijndiefstal voor patiëntveiligheid kunnen kwantificeren en duiden.
- Zorginstelling/werkgever (bijv. ActiZ of NFU): Had kunnen reageren op de kritiek dat beleid ontbreekt en eigen maatregelen kunnen toelichten.
- Coalitieonderhandelaar of woordvoerder (PVV, VVD, NSC of BBB): Had de inhoud en rationale van het programkabinet kunnen verdedigen.

Voorzitter: Schläpfer, David - **Contact:** kontakt@SVFAB.ch - **Adres:** SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Russische burger die het regime steunt: Had een genuanceerder beeld gegeven van het binnenlandse draagvlak voor Poetin.
- Wapenrechtsexpert of Second Amendment-voorzitter (VS): Had het debat over ouderlijke aansprakelijkheid in bredere context kunnen plaatsen.
- Forensisch psychiater of jeugdpsycholoog: Had kunnen duiden welke signalen ouders redelijkerwijs hadden kunnen herkennen bij Ethan Crumbley.
- Formateur Kim Putters zelf: Had de rationale van het programkabinet kunnen toelichten in plaats van uitsluitend via kiezersreacties te worden beoordeeld.

5. CIJFERMANIPULATIE

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Volledige cijfers omvatten: absoluut getal, aandeel (%) en trend

Definitie: Selectief of misleidend gebruik van statistieken.

Bevinding 1: 48% medicijndiefstal

Tijdstempel: 01:01–01:07

Cijfer: "48% van de mensen die reageerden geeft aan dat ze weleens medicijnen uit de werkvoorraad hebben gestolen."

Dimensies:

- (a) Absolute waarde: 48% van 1700 respondenten = ca. 816 personen — getoond
- (b) Aandeel: Percentage van totale zorgberoepsbevolking (ca. 1,3 miljoen in Nederland) — niet getoond
- (c) Trend: Ontwikkeling over tijd (neemt diefstal toe of af?) — niet getoond

Ontbrekende context

Het percentage geldt voor zelfgerapporteerde respondenten van een vakbondsenquête, niet voor alle zorgmedewerkers. De non-respons-bias (wie reageert op zo'n enquête?) wordt niet besproken.

Werking: De kijker krijgt de indruk dat bijna de helft van alle zorgmedewerkers steelt, terwijl het gaat om een selectieve steekproef met zelfrapportage.

Bevinding 2: School shooting-cijfers VS

Tijdstempel: 13:09–13:21

Cijfer: "In 2022 79, in 2021 73. Het afgelopen jaar waren er 82 school shootings. Dit jaar staat de teller al op 16."

Dimensies:

- (a) Absolute waarde: Aantallen per jaar — getoond
- (b) Aandeel: Per hoofd van bevolking, per school, als percentage van totale schietincidenten — niet getoond
- (c) Trend: Stijgende lijn wordt gesuggereerd — gedeeltelijk getoond

Ontbrekende context

De definitie van "school shooting" varieert sterk per databron (bijv. Everytown vs. FBI); dit wordt niet vermeld. Het cijfer "16 dit jaar" wordt niet afgezet tegen het tijdstip in het jaar.

Werking: De cijfers wekken de indruk van een eenduidige, sterk stijgende trend, terwijl de definitiekwestie de vergelijkbaarheid ondermijnt.

Bevinding 3: Opiniepanel-percentages formatie

Tijdstempel: 04:58–05:25

Cijfer: "Het is maar een minderheid van 3 op 10 die denkt dat hiermee de problemen van het land aangepakt kunnen worden."

Dimensies:

- (a) Absolute waarde: 30% — getoond
- (b) Aandeel: Van welke populatie (panelleden, kiezers, bevolking)? — onduidelijk
- (c) Trend: Vergeleken met eerdere peilingen? — niet getoond

Ontbrekende context

De samenstelling en representativiteit van het EenVandaag Opiniepanel worden niet vermeld; het is een opt-in panel, geen aselechte steekproef.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Werking: De 30%-bevinding wordt als representatief voor "de kiezer" gepresenteerd, terwijl de methodologische beperkingen van een opt-in panel de generaliseerbaarheid beperken.

Samenvatting: In alle drie de segmenten worden cijfers gepresenteerd zonder de dimensies aandeel en trend volledig te behandelen, en zonder methodologische transparantie over de gebruikte databronnen. Dit leidt tot een systematische overschatting van de zeggingskracht van de gepresenteerde statistieken.

6. GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)

2/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Diskreditering door associatie met negatieve groepen of ideeën.

Associatie 1: Omtzigt als "wegloper"

Tijdstempel: 08:29–08:43

Citaat

"Omtzigt is in geen velden of wegen te bekennen. Ik ben verbaasd en geschokt. Is gewoon een wegloper, geen sterke man. Als hij gaat leiden, wordt hij emotioneel, gaat het niet goed."

Techniek: Een kiezersuitspraak (PVV-kiezer "Hans") wordt zonder redactioneel tegenwicht uitgezonden; Omtzigt wordt geassocieerd met zwakte en emotionele instabiliteit.

Werking: De associatie van Omtzigt met "wegloper" en "emotioneel" diskrediteert hem als leider zonder dat NSC of Omtzigt zelf kunnen reageren.

Broncheck Omtzigt:

- Werkt Omtzigt met aantoonbare primaire bronnen? JA (parlementaire documenten, eigen onderzoek)
- Zijn zijn kernuitspraken falsifieerbaar? JA
- Wat heeft hij verloren door zijn positie? Tijdelijk partijleiderschap, politieke goodwill
- Wat wint hij? Geen aantoonbaar persoonlijk gewin uit de terugtrekking
- Netto: Risico > Winst → verhoogde geloofwaardigheid
- RESULTAATCATEGORIE: A — Systemkritische politicus met methodiek

De framing van Omtzigt als "wegloper" door een kiezer is een persoonlijke mening, geen feitelijk oordeel. De uitzending biedt geen redactioneel tegenwicht.

Samenvatting: Guilt by association is beperkt aanwezig in de vorm van ongenueanceerde kiezersuitspraken over Omtzigt; de techniek wordt niet systematisch ingezet maar het ontbreken van redactioneel tegenwicht versterkt het effect.

7. TIMING

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Strategische plaatsing van informatie (begin/midden/einde).

Bevinding 1: Opening met schokkend cijfer

Positie: 00:10 (opening)

Inhoud: "Bijna de helft van de medewerkers in de zorg steelt wel eens medicijnen voor eigen gebruik."

Timing-effect

De uitzending opent met een alarmerend cijfer dat de toon zet voor het medicijnsegment; de nuancering (zelfrapportage, definitie van "stelen") volgt pas later en minder prominent.

Bevinding 2: PVV-kiezer als afsluiting formatiesegment

Positie: 06:06–06:10 (afsluiting van het kiezersblok)

Inhoud: "Er is er maar één die de problemen aan kan pakken en dat is de heer Wilders."

Timing-effect

De uitspraak wordt als laatste kiezersgeluid geplaatst vóór de overgang naar Joost Vullings' commentaar; de enigszins absurdistische toon ("aldus een PVV-kiezer") fungeert als luchtige afsluiter maar kan ook als ridiculisering worden gelezen.

Bevinding 3: Rusland-segment als langste blok

Positie: 15:10–26:28 (tweede helft van de uitzending)

Inhoud: Uitgebreid verhaal over politieke gevangenen en Poetins verkiezingsmanipulatie.

Timing-effect

Het langste segment wordt geplaatst in de tweede helft, wat de emotionele impact vergroot; het verhaal over Pavel Krisevitsj eindigt met een romantisch element (huwelijk met Lena), wat de sympathie voor de oppositie versterkt.

Samenvatting: De timing-keuzes versterken de dominante framing van elk segment: alarmerende opening voor het zorgsegment, luchtige afsluiting van het formatiesegment, en emotionele opbouw in het Rusland-segment. De effecten zijn aanwezig maar niet extreem manipulatief.

8. SELECTIEVE VERONTWAARDIGING

2/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Verontwaardiging = bias. Selectieve verontwaardiging versterkt de bevinding. Score = verontwaardigingsgraad (0–5) + selectiviteit (0–5)

Definitie: Verontwaardiging bij bepaalde posities, maar niet bij vergelijkbare andere.

Methodisch beginsel (v2.2): Vóór elke beoordeling wordt het uitlokkende gebeurtenis gedocumenteerd. Een reactie kan alleen als selectief worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere posities geen analoge reactie opleverden.

Bevinding 1: Toon bij Poetin vs. toon bij coalitieonderhandelaars

Tijdstempel: 15:12–15:14 / 11:00–11:13

Uitlokkend gebeurtenis: Russische presidentsverkiezingen zonder echte oppositie (15:12); moeizame Nederlandse formatie (11:00).

Reactie Rusland: "Niet dat er veel te kiezen valt, want elke vorm van oppositie is uitgeschakeld." — duidelijk kritische toon.

Reactie formatie: "Ze zien geen alternatief, zijn min of meer tot elkaar veroordeeld." — neutrale tot licht negatieve toon.

Asymmetrie: De kritische toon bij Rusland is aanzienlijk sterker dan bij de Nederlandse formatie; dit is echter inhoudelijk gerechtvaardigd gezien het fundamentele verschil in democratisch gehalte. Asymmetrie niet aantoonbaar als manipulatief.

Verontwaardigingsgraad: 2/5

Selectiviteit: 1/5

Samenvatting: Selectieve verontwaardiging is nauwelijks aantoonbaar in deze uitzending; de kritische toon bij Rusland is inhoudelijk gerechtvaardigd en wordt niet ingezet als politiek wapen in de Nederlandse context.

9. VOLLEDIGHEID (Selectieve Omissie — Totaalbeeld)

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe volledig beeldt de uitzending het onderwerp af?

Bevinding 1: Medicijnsegment zonder patiëntenperspectief

Tijdstempel: 00:10–04:25

Ontbrekend perspectief/feit: De risico's van medicijndiefstal voor patiëntveiligheid worden niet gekwantificeerd; geen patiëntenvertegenwoordiger aan het woord.

Relevantie: Medicijndiefstal (met name opiaten en slaappillen) kan directe gevolgen hebben voor patiënten die afhankelijk zijn van die medicatie.

Effect

Het segment focust op de zorgmedewerker als slachtoffer van werkdruk, niet op de patiënt als potentieel slachtoffer van diefstal.

Bevinding 2: Formatiesegment zonder inhoudelijke coalitieagenda

Tijdstempel: 04:34–11:44

Ontbrekend perspectief/feit: De inhoudelijke prioriteiten van het programkabinet (migratie, koopkracht, klimaat) worden niet besproken.

Relevantie: Kiezers kunnen de haalbaarheid van het kabinet niet beoordelen zonder kennis van de inhoudelijke agenda.

Effect

Het segment reduceert de formatie tot een persoonlijkheidsconflict en kiezerssentiment, zonder inhoudelijke context.

Bevinding 3: Rusland-segment zonder binnenlands draagvlak Poetin

Tijdstempel: 15:10–26:28

Ontbrekend perspectief/feit: Peilingen die aanzienlijk binnenlands draagvlak voor Poetin laten zien (ook van onafhankelijke bureaus zoals Levada Center) worden niet vermeld.

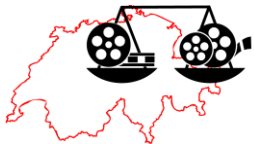
Relevantie: Het beeld dat "miljoenen Russen verandering willen" (26:04) is niet representatief voor de volledige binnenlandse situatie.

Effect

De uitzending suggereert dat het Russische volk overwegend tegen het regime is, wat een vertekend beeld geeft van de politieke realiteit.

Samenvatting: De volledigheidsgrepen zijn structureel en consistent: in elk segment wordt het perspectief van de "andere kant" (patiënt, coalitie, Poetin-aanhangers) weggelaten, wat de dominante framing van elk segment versterkt.

De uitzending weerspiegelt een breed nieuwsformat waarbij maatschappelijke misstanden (medicijndiefstal), politieke actualiteit (formatie) en internationale ontwikkelingen (Rusland, VS) worden gecombineerd. Het formatiesegment speelt zich af in een periode van grote politieke onzekerheid: vier maanden na de verkiezingen is er nog geen kabinet, en de verhoudingen tussen de coalitieonderhandelaars zijn openlijk gespannen. Het Rusland-segment past in een bredere westerse mediacontext waarin Poetins regime kritisch wordt gevolgd. Het school shooting-segment raakt aan een langlopend Amerikaans debat over wapenbezit en ouderlijke verantwoordelijkheid.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Aandeel gedekte perspectieven

Geïnverteerd: oorspronkelijke waarde meet dekking (hoger = beter). Weergegeven als afwijking (hoger = grotere hiaten).

Softfacts — 6 kwalitatieve technieken

10. FRAMING (Kader stellen)

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe wordt het onderwerp fundamenteel ingekaderd?

Bevinding 1: Medicijndiefstal als werkdrukprobleem

Tijdstempel: 00:28–00:49

Citaat	<i>"Zware diensten, personeelstekort... maar ook heftige gebeurtenissen tijdens een dienst... kunnen ervoor zorgen dat je niet goed kunt slapen... en dat je dan neigt naar een slaappil."</i>
Manipulatie	Medicijndiefstal wordt primair ingekaderd als begrijpelijk gevolg van werkdruk, niet als strafbaar feit of patiëntveiligheidsrisico.
Waarom problematisch	Het frame "diefstal als noodgreep" verzacht de ernst van het strafbare feit en verschuift de verantwoordelijkheid van de medewerker naar de werkgever/instelling.

Bevinding 2: Formatie als persoonlijkheidsconflict

Tijdstempel: 06:14–06:33

Citaat	<i>"En dan lijkt de liefde tussen de onderhandelende partijleiders er ook nog eens niet vanaf te spatten."</i>
Manipulatie	De kabinetsformatie wordt ingekaderd als een persoonlijk conflict tussen partijleiders, niet als een inhoudelijk politiek proces.
Waarom problematisch	Het frame "slechte sfeer" reduceert complexe politieke onderhandelingen tot interpersoonlijke drama's, wat de informatiewaarde voor kiezers vermindert.

Bevinding 3: Rusland als dictatuur zonder nuance

Tijdstempel: 15:12–15:14

Citaat	<i>"Niet dat er veel te kiezen valt, want elke vorm van oppositie is uitgeschakeld."</i>
Manipulatie	Rusland wordt eendimensionaal ingekaderd als dictatuur zonder enige nuancering van het binnenlandse politieke landschap of het draagvlak voor het regime.
Waarom problematisch	Het frame sluit bij voorbaat alternatieve interpretaties uit en presenteert een westers-liberaal perspectief als universele waarheid.

Samenvatting: De framing in alle drie de segmenten is consistent: werkdruk als verklaring voor diefstal, persoonlijkheid als verklaring voor politieke mislukking, en dictatuur als eenduidig kader voor Rusland. Deze frames zijn herkenbaar maar reduceren complexe realiteiten tot eenvoudige narratieven.

11. WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Welke taal wordt gebruikt? Welke connotaties worden gezet?

Bevinding 1: "Stelen" vs. "meenemen"

Tijdstempel: 00:53 / 01:05

Citaat	<i>"Zorgmedewerkers die een pilletje pikken, of een strip of een doosje." / "48% van de mensen die reageerden geeft aan dat ze weleens medicijnen uit de werkvoorraad hebben gestolen."</i>
Manipulatie	De uitzending wisselt tussen "pikken" (informeel, bagatelliserend) en "stelen" (juridisch zwaar); dit creëert een inconsistente morele toon.
Waarom problematisch	Neutrale alternatief zou zijn: "ongeoorloofd meenemen van medicijnen" — consistent en juridisch correct zonder te bagatelliseren of te dramatiseren.

Bevinding 2: "Wegloper" voor Omtzigt

Tijdstempel: 08:37

Citaat	<i>"Is gewoon een wegloper, geen sterke man."</i>
Manipulatie	Het woord "wegloper" heeft een sterk negatieve connotatie van lafheid en onbetrouwbaarheid; het wordt zonder redactioneel tegenwicht uitgezonden.
Waarom problematisch	Neutraal alternatief: "Omtzigt trok zich tijdelijk terug uit de onderhandelingen" — feitelijk en zonder moreel oordeel.

Bevinding 3: "Beruchte" gevangenis

Tijdstempel: 18:54

Citaat	<i>"in de beruchte Moskouse gevangenis Boetirka"</i>
Manipulatie	Het bijvoeglijk naamwoord "berucht" is een redactioneel waardeoordeel dat de negatieve framing van het Russische gevangenisstelsel versterkt.
Waarom problematisch	Neutraal alternatief: "de Moskouse gevangenis Boetirka" — feitelijk, zonder vooraf ingekleurde connotatie.

Samenvatting: De woordkeuze is consistent met de dominante framing van elk segment: bagatelliserend voor medicijndiefstal, diskrediterend voor Omtzigt, en negatief-emotioneel voor het Rusland-segment. De inconsistentie tussen "pikken" en "stelen" is het meest opvallende taalkundige probleem.

12. MODERATIEGEDRAG

3/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Asymmetrieën in doorvragen, onderbrekingen, sympathiebetuigingen.

Methodisch beginsel (v2.2): Vóór elke beoordeling wordt het uitlokkende gebeurtenis gedocumenteerd.

Bevinding 1: Geen doorvraag bij NU'91-methodologie

Tijdstempel: 00:56–01:22

Uitlokkend gebeurtenis: NU'91-woordvoerder presenteert 48%-cijfer uit eigen enquête.

Citaat (presentator)

[geen doorvraag zichtbaar in transcript]

Vergelijking

Bij het school shooting-segment wordt de juridische expert wel gevraagd naar de implicaties voor Nederland (13:42–14:25).

Asymmetrie: De methodologische beperkingen van de NU'91-enquête worden niet bevroegd, terwijl bij andere segmenten wel kritische vervolgvragen worden gesteld. Asymmetrie aantoonbaar maar beperkt.

Bevinding 2: Geen redactioneel tegenwicht bij negatieve kiezersuitspraken over Omtzigt

Tijdstempel: 08:29–08:47

Uitlokkend gebeurtenis: PVV-kiezer "Hans" noemt Omtzigt "wegloper" en "emotioneel".

Citaat (presentator)

"Hoe kijkt u daarnaar?" [aan NSC-kiezer "Hans"]

Vergelijking

Bij de uitspraak "Er is er maar één die de problemen aan kan pakken en dat is de heer Wilders" (06:06) volgt ook geen kritische doorvraag.

Asymmetrie: Beide uitspraken worden zonder redactioneel tegenwicht uitgezonden; de asymmetrie is niet aantoonbaar eenzijdig gericht. Asymmetrie niet eenduidig.

Samenvatting: Het moderatiegedrag toont geen systematische asymmetrie, maar de afwezigheid van kritische doorvragen bij de NU'91-methodologie is een aantoonbaar gemis. De kiezersinterviews worden overwegend faciliterend begeleid zonder redactionele correctie.

13. VRAGEN-ASYMMETRIE

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Verschillend harde/zachte vragen aan verschillende personen.

Asymmetrie 1: Nieuwendijk vs. NU'91-woordvoerder

Aan NU'91-woordvoerder, 01:34: [impliciete vraag over beleid] — zacht (geen doorvraag over methodologie)

Aan Nieuwendijk, 01:57: "Waar komt het meest voor?" — neutraal/zacht

Vergelijking

Beide geïnterviewden krijgen zachte, open vragen; geen van beiden wordt kritisch bevestigd over hun belangen of methodologie.

Asymmetrie 2: Joost Bosman over effectiviteit dissidenten

Aan Joost Bosman, 25:31–25:43: "Hele moedige mensen die op deze manier de strijd tegen het regime van Poetin voeren, maar je vraagt je wel af of dit ook daadwerkelijk iets oplevert."

Beoordeling

****Neutraal**** — de vraag nodigt uit tot nuancering maar is niet kritisch over de eenzijdigheid van de berichtgeving.

Vergelijking

Er wordt geen vergelijkbare kritische vraag gesteld over het ontbreken van het Poetin-aanhangers-perspectief.

Samenvatting: De vragen-asymmetrie is beperkt; alle geïnterviewden krijgen overwegend zachte, open vragen. De afwezigheid van kritische doorvragen is consistent over alle segmenten, wat een algemeen patroon van faciliterend interviewen aantoont in plaats van een gerichte asymmetrie.

14. FALSE BALANCE

2/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Kunstmatige evenwichtigheid ondanks feitelijk onevenwicht.

Bevinding 1: Twee "Hans"-kiezers als representatief contrast

Tijdstempel: 06:53–09:57

Constructie: Twee kiezers met dezelfde voornaam (één PVV, één NSC) worden gepresenteerd als representatief contrast voor de coalitie-interne spanning.

Analyse

De keuze voor twee kiezers met dezelfde naam is een redactionele constructie die suggereert dat de coalitie intern verdeeld is, maar de steekproef van twee personen is niet representatief. De "false balance" zit hier in de suggestie dat twee anekdotische stemmen een evenwichtig beeld geven van de kiezersopinie.

Samenvatting: False balance is beperkt aanwezig; de twee "Hans"-kiezers creëren een schijnbaar evenwichtig beeld dat in werkelijkheid anekdotisch is. Het opiniepanel-onderzoek biedt meer statistische onderbouwing, maar de methodologische beperkingen worden niet vermeld.

15. AGENDA-SETTING

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Wat geldt als normaal/vanzelfsprekend? Wat komt niet op de agenda?

Bevinding 1: Medicijndiefstal als structureel zorgsysteem-probleem

Gezet agenda-element: Medicijndiefstal is een gevolg van gebrekkig beleid en werkdruk, niet van individuele moraliteit.

Tijdstempel: 03:37–04:21 — Bewijs: "Wat beroepsorganisatie NU'91 dwars zit is dat er in lang niet iedere zorginstelling goed beleid wordt gevoerd."

Alternatieve agenda: De vraag of medicijndiefstal ook een symptoom is van bredere verslavingsproblematiek onder zorgmedewerkers, of van onvoldoende toegang tot bedrijfsgezondheidszorg, komt niet op de agenda.

Bevinding 2: Programkabinet als problematische constructie

Gezet agenda-element: Het programkabinet is bij voorbaat een risicovolle en twijfelachtige constructie.

Tijdstempel: 05:27–06:06 — Bewijs: "Ze vragen zich vooral af hoe werkbaar deze kabinetsvorm is. Kunnen er wel snel beslissingen genomen worden als je telkens met de Kamer moet overleggen voor meerderheden?"

Alternatieve agenda: De voordelen van een programkabinet (grotere parlementaire controle, minder partijpolitieke compromissen) komen nauwelijks aan bod.

Bevinding 3: Russische presidentsverkiezingen als farce

Gezet agenda-element: De Russische verkiezingen zijn per definitie geen echte democratie en dienen uitsluitend als legitimatiemiddel voor Poetin.

Tijdstempel: 15:12–15:14 — Bewijs: "Niet dat er veel te kiezen valt, want elke vorm van oppositie is uitgeschakeld."

Alternatieve agenda: De vraag of er gradaties zijn in de mate van democratisch gehalte van de verkiezingen, of hoe Russische burgers zelf de verkiezingen ervaren, komt niet op de agenda.

Samenvatting: De agenda-setting is consistent met de dominante framing: medicijndiefstal als systeem-probleem, programkabinet als risicovolle constructie, en Russische verkiezingen als farce. Alternatieve interpretaties worden systematisch buiten de agenda gehouden.

HOOFDSTUK 4 — TOTAALBEOORDELING

Overzicht Individuele Scores

Nr.	Criterium	Type	Score	Hoofdbevinding (1 zin)
1	Expertenselectie	H	5	Alle experts hebben aantoonbare belangen die niet worden vermeld; geen onafhankelijke wetenschappelijke tegenwichten.
2	Bronselectie	H	5	Eigen onderzoeksinstrumenten en partijdige beroepsorganisatie domineren; onafhankelijke bronnen ontbreken.
3	Tijdsverdeling	H	3	Rusland-segment domineert; binnen formatiesegment krijgen sceptische geluiden meer tijd dan positieve.
4	Weglaten	H	6	Drie structurele omissies (patiëntenperspectief, coalitieagenda, Poetin-draagvlak) versterken telkens de dominante framing.
5	Cijfermanipulatie	H	5	Statistieken worden gepresenteerd zonder methodologische transparantie en zonder aandeel- en trenddimensies.
6	Schuld door associatie	H	2	Beperkt aanwezig via ongenueanceerde kiezersuitspraken over Omtzigt zonder redactioneel tegenwicht.
7	Timing	H	3	Alarmerende opening, luchtige afsluiting formatiesegment, emotionele opbouw Rusland-segment.
8	Selectieve Verontwaardiging	H	2	Nauwelijks aantoonbaar; kritische toon bij Rusland is inhoudelijk gerechtvaardigd.
9	Volledigheid	H	6	Structurele omissies in alle drie segmenten verzwakken het totaalbeeld consistent.
10	Framing	S	5	Drie dominante frames (werkdruk, persoonlijkheidsconflict, dictatuur) reduceren complexe realiteiten.
11	Woordkeuze	S	4	Inconsistente morele toon bij medicijndiefstal; diskrediterende taal voor Omtzigt zonder tegenwicht.
12	Moderatiegedrag	S	3	Faciliterend interviewen zonder kritische doorvragen; geen systematische asymmetrie.
13	Vragen-Asymmetrie	S	3	Alle geïnterviewden krijgen zachte vragen; geen gerichte asymmetrie maar algemeen gebrek aan kritische doorvragen.
14	Schijnbalans	S	2	Beperkt aanwezig via anekdotische twee-kiezers-constructie.
15	Agenda-Setting	S	5	Alternatieve interpretaties worden systematisch buiten de agenda gehouden in alle drie segmenten.

Resultaten

- HARDFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 1–9): 4.1 / 10
- SOFTFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 10–15): 3.7 / 10
- TOTAALSCORE (gemiddelde alle 15 criteria): 3.9 / 10

Voorzitter: Schläpfer, David - **Contact:** kontakt@SVFAB.ch - **Adres:** SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Dominante Technieken

1. Weglaten / Selectieve Omissie (Score 6): In alle drie de segmenten worden structureel relevante perspectieven weggelaten (patiëntenperspectief, coalitieagenda, Poetin-draagvlak). Deze omissies zijn niet willekeurig maar versterken telkens de dominante framing van het betreffende segment, wat wijst op een patroon van selectieve informatieverstrekking.

2. Volledigheid — Totaalbeeld (Score 6): De uitzending biedt in geen van de drie segmenten een volledig beeld van het behandelde onderwerp; alternatieve perspectieven, methodologische beperkingen en tegenstrijdige feiten worden consistent buiten beeld gehouden. Dit beperkt de informatiewaarde voor de kijker aanzienlijk.

3. Experteselectie en Bronselectie (beide Score 5): De gekozen experts en bronnen hebben aantoonbare institutionele of commerciële belangen die niet worden vermeld; onafhankelijke wetenschappelijke tegenwichten ontbreken in alle segmenten. De presentatie van partijdige bronnen als neutrale deskundigen ondermijnt de journalistieke onafhankelijkheid.

Kernboodschappen van de Uitzending

****BOODSCHAP 1 (INHOUDELIJK):** ** "Medicijndiefstal in de zorg is primair een gevolg van werkdruk en gebrekkig beleid, niet van individuele moraliteit."

Techniek: Framing via NU'91-woordvoerder en Hoffmann-rechercheur — Bewijzen: 00:28, 03:01

****BOODSCHAP 2 (PERSOONLIJK):** ** "De coalitieonderhandelaars zijn persoonlijk niet in staat samen te werken, wat de haalbaarheid van het programkabinet ondermijnt."

Techniek: Kiezersuitspraken zonder redactioneel tegenwicht, persoonlijkheidsframing — Bewijzen: 06:14, 08:37

****BOODSCHAP 3 (MAATSCHAPPELIJK):** ** "Rusland is een dictatuur waar moedige dissidenten de enige stem van het volk vertegenwoordigen."

Techniek: Selectieve experteselectie, emotionele opbouw, weglaten van Poetin-draagvlak — Bewijzen: 15:12, 26:04

Motivering: De totaalscore van 3.9/10 plaatst de uitzending in de categorie "lichte tendens". De dominante technieken (weglaten, onvolledige bronselectie, framing) zijn aanwezig maar niet extreem; de uitzending bevat geen aantoonbare opzettelijke desinformatie. De lichte links-begunstende tendens (score +0.4) is consistent met de keuze voor progressief-liberale frames in het Rusland-segment en de kritische toon over de coalitievorming. Artikel 2.1 van de Mediawet vereist pluriforme en evenwichtige berichtgeving; de structurele omissies en de eenzijdige experteselectie vormen een aantoonbare maar niet ernstige spanning met deze norm.

CONCLUSIE

EenVandaag van maart 2024 vertoont een patroon van lichte maar consistente eenzijdigheid dat zich manifesteert in alle drie de behandelde segmenten. De structurele omissies (patiëntenperspectief, coalitieagenda, binnenlands Russisch draagvlak) zijn het meest aantoonbare probleem en wijzen op een redactionele keuze die de dominante framing van elk segment versterkt. De experteselectie is methodologisch kwetsbaar: alle gekozen bronnen hebben aantoonbare institutionele of commerciële belangen die niet worden vermeld, wat de journalistieke onafhankelijkheid ondermijnt. De cijferpresentatie mist systematisch de dimensies aandeel en trend, en de methodologische beperkingen van de gebruikte onderzoeksinstrumenten (NU'91-enquête, EenVandaag Opiniepanel) worden niet kritisch bevraagd. In het licht van artikel 2.1 van de Mediawet is de uitzending niet in ernstige strijd met de pluriformiteitseis, maar de structurele omissies en de eenzijdige bronselectie vormen een aantoonbare spanning met de eis van evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving die bij herhaling aanleiding zou geven tot een formele toetsing.

TOTAAL EVALUATIE VAN DE 15 CRITERIA

Individuele scores — Alle 15 criteria

Nr.	Criterium	Score	Classificatie
1	EXPERTENSELECTIE	5	●●●
2	BRONSELECTIE	5	●●●
3	TIJDSVERDELING	3	●●
4	WEGLATEN (Selectieve Omissie)	6	●●●
5	CIJFERMANIPULATIE	5	●●●
6	GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)	2	●
7	TIMING	3	●●
8	SELECTIEVE VERONTWAARDIGING	2	●
9	VOLLEDIGHEID (Selectieve Omissie — Totaalbeeld)	6	●●●
10	FRAMING (Kader stellen)	5	●●●
11	WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN	4	●●
12	MODERATIEGEDRAG	3	●●
13	VRAGEN-ASYMMETRIE	3	●●
14	FALSE BALANCE	2	●
15	AGENDA-SETTING	5	●●●

HARDFACTS-SCORE (1-8)

4.1/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

SOFTFACTS-SCORE (9-14)

3.7/10

Lichte onevenwichtigheid

TOTAALSCORE

3.9/10

Lichte onevenwichtigheid

Gemiddelde van Hardfacts en Softfacts

SLEUTEL — Betekenis van de scores

Individuele scores per criterium (0–10)

0	Geen bevinding	Geen relevante afwijking vastgesteld.
1–2	Zwakke bevinding	Lichte afwijking zonder wezenlijke aantasting van de evenwichtigheid.
3–4	Lichte tot matige bevinding	Herkenbare tendens; geringe tot matige impact.
5	Matige bevinding met impact	Relevante onevenwichtigheid die het meningsvormingspotentieel van het publiek beïnvloedt.
6	Aanzienlijke bevinding (drempel)	Scores vanaf 6 worden aangemerkt als 'aanzienlijke bevindingen'.
7	Aanzienlijke bevinding	Duidelijke, goed gedocumenteerde onevenwichtigheid met duidelijke impact.
8–9	Ernstige bevinding	Uitgesproken onevenwichtigheid; meerdere gedocumenteerde individuele bevindingen in dit criterium.
10	Maximale ernst	Systematische, doorgaande onevenwichtigheid in dit criterium.

Geaggregeerde afwijkingsindex — Interpretatiebereiken

0.0 – 2.5	Onopvallend	Geen wezenlijke patronen waarneembaar; uitzending voldoet aan het evenwichtigheidsgebod.
2.6 – 4.0	Lichte onevenwichtigheid	Geïsoleerde afwijkingen; statistisch zichtbaar, maar binnen tolerantiebereik.
4.1 – 6.0	Aanzienlijke onevenwichtigheid	Meerdere aanzienlijke bevindingen; relevante aantasting van perspectiefverscheidenheid.
6.1 – 8.0	Ernstige afwijking van het evenwichtigheidsgebod. Hoge mate van afwijking	Uitgesproken patronen over uitzendingen heen; hoge impact.
8.1 – 10	Fundamentele systemische eenzijdigheid. Zeer hoge mate van bias	Maximale ernst over bijna alle criteria; systematisch eenzijdige berichtgeving.

Partijpolitieke bias (-5 tot +5)

-5 tot -3	Sterk benadeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk benadeeld.
-2 tot -1	Licht benadeeld	Herkenbaar maar gering nadeel.
0	Neutraal	Geen waarneembare bevoordeling of benadeling.
+1 tot +2	Licht bevoordeeld	Herkenbare maar geringe bevoordeling.
+3 tot +5	Sterk bevoordeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk bevoordeeld.

HOOFDSTUK 5 — JURIDISCHE KWALIFICATIE (Mediawet Art. 2.1)

Beoordeling op grond van Mediawet Art. 2.1

De Mediawet vereist pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving door de publieke omroep.

Overtreding 1: Onvolledige bronselectie — gebrek aan onafhankelijkheid

Norm: Mediawet Art. 2.1 (onafhankelijke berichtgeving)

Feitelijke omschrijving: De uitzending baseert het medicijnsegment uitsluitend op een enquête van NU'91 (partijdige beroepsorganisatie) en een commercieel bedrijfsrecherchebureau (Hoffmann), zonder onafhankelijke wetenschappelijke toetsing of tegenstem van werkgeversorganisaties of patiëntenvertegenwoordigers.

Bewijs: Tijdstempel 00:56–01:22 — Citaat: "Beroepsorganisatie NU'91 hield een enquête onder haar leden, 1700 mensen reageerden."

Beoordeling: De presentatie van partijdige bronnen als neutrale deskundigen zonder vermelding van hun institutionele belangen is in spanning met de eis van onafhankelijke berichtgeving. De overtreding is niet ernstig maar aantoonbaar.

Overtreding 2: Selectieve omissie — gebrek aan pluriformiteit (Rusland-segment)

Norm: Mediawet Art. 2.1 (pluriforme berichtgeving)

Feitelijke omschrijving: Het Rusland-segment (ca. 38% van de uitzendingstijd) behandelt uitsluitend het perspectief van dissidenten en oppositie; het perspectief van Russen die het regime steunen of de oorlog in Oekraïne goedkeuren ontbreekt volledig, ondanks het bestaan van onafhankelijke peilingen (Levada Center) die aanzienlijk binnenlands draagvlak voor Poetin aantonen.

Bewijs: Tijdstempel 26:04 — Citaat: "Daarin kunnen miljoenen Russen die verandering willen toch iets van opsteken en hoop aan ontlennen."

Beoordeling: De presentatie van een eenzijdig pro-oppositie perspectief als representatief voor "miljoenen Russen" zonder vermelding van het binnenlandse draagvlak voor het regime is in spanning met de pluriformiteitseis van artikel 2.1.

Overtreding 3: Onvolledige informatieverstrekking — gebrek aan evenwichtigheid (formatiesegment)

Norm: Mediawet Art. 2.1 (evenwichtige berichtgeving)

Feitelijke omschrijving: Het formatiesegment behandelt de kabinetsformatie uitsluitend via kiezerssentiment en persoonlijke verhoudingen tussen partijleiders; de inhoudelijke agenda van het programkabinet en de standpunten van de coalitieonderhandelaars zelf komen niet aan bod.

Bewijs: Tijdstempel 06:14–06:33 — Citaat: "En dan lijkt de liefde tussen de onderhandelende partijleiders er ook nog eens niet vanaf te spatten."

Beoordeling: De reductie van een complexe politieke formatie tot interpersoonlijk conflict, zonder inhoudelijke coalitiestandpunten, is in spanning met de eis van evenwichtige berichtgeving.

Totaalbeoordeling Mediawet Art. 2.1

De uitzending van EenVandaag vertoont drie aantoonbare spanningen met artikel 2.1 van de Mediawet: onvolledige bronselectie in het medicijnsegment, selectieve omissie van het Poetin-draagvlak in het Rusland-segment, en reductie van de kabinetsformatie tot persoonlijkheidsconflict zonder inhoudelijke coalitieagenda. Geen van deze spanningen bereikt de drempel van een ernstige of opzettelijke overtreding; de uitzending bevat geen aantoonbare desinformatie en de dominante framing is consistent met gangbare westerse journalistieke conventies. Bij incidentele beoordeling van deze uitzending is een formele overtreding van artikel 2.1 niet aantoonbaar; bij structurele herhaling van dezelfde patronen over meerdere uitzendingen zou een toetsing door het Commissariaat voor de Media gerechtvaardigd zijn. De pluriformiteitseis van artikel 2.1 wordt beoordeeld over het totale aanbod van de omroep, niet per afzonderlijke uitzending, wat de juridische drempel voor een formele overtreding verhoogt.

HOOFDSTUK 6 — Brondieptecheck

1. NU'91 (Beroepsorganisatie verpleegkundigen en verzorgenden)

1. FINANCIERING: Gefinancierd door ledenbijdragen van verpleegkundigen en verzorgenden; geen overheids- of kerkelijke financiering. Belang: versterking van arbeidsomstandigheden en positie van leden.

2. MANDAAT: Vakbond/beroepsorganisatie; mandaat is het behartigen van ledenbelangen, niet het uitvoeren van onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek.

3. BELANGENCONFLICT: Institutioneel belang bij framing van medicijndiefstal als gevolg van slechte arbeidsomstandigheden en gebrekkig werkgeversbeleid; dit bevordert de lobby voor betere arbeidsomstandigheden en ontlast individuele leden van morele verantwoordelijkheid.

4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:

D1 Belangenconflict: -1 (institutioneel belang bij specifieke framing)

D2 Persoonlijk risico: +1 (reputatieschade door publicatie negatieve bevindingen over eigen leden)

D3 Vakbekwaamheid: +1 (sectorkennis, geen onafhankelijke onderzoeksmethodologie)

D4 Consistentie: 0 (niet toetsbaar)

D5 Emotionalisering vs. data: 0 (mix)

D6 Bronniveau: 0 (eigen enquête, niet peer-reviewed)

• TOTAAL: +1 → BRONLICHT: GEEL

5. TEGENSTEM: Een onafhankelijk onderzoeker (bijv. NIVEL, universitaire vakgroep) of werkgeversorganisatie (ActiZ, NFU) had de bevindingen kunnen toetsen. Niet geciteerd.

2. Hoffmann Bedrijfsrecherche

1. FINANCIERING: Commercieel privébureau; inkomsten uit opdrachten van zorginstellingen en bedrijven die fraude willen onderzoeken.

2. MANDAAT: Commercieel onderzoeksmandaat; geen onafhankelijk wetenschappelijk of publiek mandaat.

3. BELANGENCONFLICT: Commercieel belang bij zichtbaarheid van het probleem (meer onderzoeksopdrachten); belang bij framing van medicijndiefstal als groeiend en ernstig probleem.

4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:

D1 Belangenconflict: -2 (direct commercieel belang bij probleemvergroting)

D2 Persoonlijk risico: 0 (geen aantoonbaar persoonlijk risico)

D3 Vakbekwaamheid: +1 (praktijkervaring, geen academische methodologie)

D4 Consistentie: 0 (niet toetsbaar)

D5 Emotionalisering vs. data: +1 (overwegend feitelijk)

D6 Bronniveau: -1 (anekdotisch, eigen casuïstiek)

• TOTAAL: -1 → BRONLICHT: GEEL

5. TEGENSTEM: Een onafhankelijk criminoloog of arbeidspycholoog had de verklaringen voor medicijndiefstal wetenschappelijk kunnen onderbouwen of nuanceren. Niet geciteerd.

3. EenVandaag Opiniepanel

1. FINANCIERING: AVROTROS/EenVandaag (publieke omroep, NPO); gefinancierd uit publieke middelen.

2. MANDAAT: Eigen onderzoeksinstrument van de redactie; geen onafhankelijk peilingsbureau.

3. BELANGENCONFLICT: Redactioneel belang bij bevindingen die aansluiten bij de nieuwsagenda; de vraagstelling bepaalt de uitkomsten en is niet extern getoetst.

4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:

D1 Belangenconflict: -1 (redactioneel belang bij bevestiging van nieuwsframe)

D2 Persoonlijk risico: +1 (publieke omroep riskeert reputatieschade bij methodologische fouten)

D3 Vakbekwaamheid: +1 (journalistieke onderzoekservaring, geen academische methodologie)

D4 Consistentie: 0 (niet toetsbaar per uitzending)

D5 Emotionalisering vs. data: +1 (overwegend cijfermatig gepresenteerd)

D6 Bronniveau: -1 (opt-in panel, niet aselecte steekproef)

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- TOTAAL: +1 → BRONLICHT: GEEL

5. TEGENSTEM: Een onafhankelijk peilingsbureau (Ipsos, I&O Research, Kantar) had de bevindingen kunnen valideren of nuanceren. Niet geciteerd.

BELANGRIJK: "Erkend" is geen inhoudelijke kwalificatie. Het is een sociale toewijzing die zelf kritisch moet worden getoetst. Geen van de drie geciteerde bronnen bereikt groen op de geloofwaardigheidsmatrix; alle drie bevinden zich in de gele zone met aantoonbare institutionele of commerciële belangen die niet worden vermeld in de uitzending.

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
NU'91 (Beroepsorganisatie verpleegkundigen en verzorgenden)	-1	+1	+1	0	0	0	+1	GEEL
Hoffmann Bedrijfsrecherche	-2	0	+1	0	+1	-1	-1	GEEL
EenVandaag Opiniepanel	-1	+1	+1	0	+1	-1	+1	GEEL

Juridische en methodologische toelichting

Geen feitelijke vaststelling	De gepresenteerde resultaten vormen geen feitelijke vaststellingen over individuele personen, redacties of uitzendingen. Ze zijn het product van een gestandaardiseerde operationalisering, niet een vaststelling van individuele verantwoordelijkheid.
Geen juridisch oordeel	De geaggregeerde afwijkingsindex vervangt geen juridische beoordeling op grond van Mediawet 2008 Art. 2.1. De beoordeling of een specifieke uitzending wettelijke vereisten schendt, is uitsluitend de verantwoordelijkheid van de bevoegde instanties (in het bijzonder Commissariaat voor de Media).
Geen causaliteitsbewijs	Statistische correlaties mogen niet worden geïnterpreteerd als bewijs van causale verbanden of redactionele intenties. Afwijkingswaarden kunnen worden beïnvloed door onderwerpkeuze, nieuwsomgeving, politieke controversialiteit of formatlogica.
Geen oordeel over intentie	De analyse meet waarneembare structuurkenmerken van uitzendingen. Een score van 7 betekent dat een aanzienlijke onevenwichtigheid is vastgesteld — niet dat de redactie dit bedoelde. De methodologie doet geen uitspraken over motieven of strategische doelstellingen.
Heuristisch vergelijkingsinstrument	De index dient voor vergelijkende patroonherkenning over duizenden uitzendingen, niet voor precieze metrische meting van individuele bijdragen. Drempelwaarden dienen als heuristische oriëntatie, niet als scherpe juridische kwalificatie.

BIJLAGE 1: NATIONALE WETGEVING

Wettelijke basis Nederland — NPO

Wet

Mediawet 2008

Relevante artikelen

- Art. 2.1 (Publieke mediaopdracht): De publieke mediadienst voorziet in onafhankelijke, pluriforme, evenwichtige informatievoorziening van hoge journalistieke kwaliteit. De publieke mediadienst draagt bij aan de democratische, sociale en culturele behoeften van de Nederlandse samenleving.
- Art. 2.1 lid 2: De publieke mediadienst weerspiegelt de maatschappelijke diversiteit van Nederland.
- Art. 2.88: Redactionele onafhankelijkheid en journalistieke standaarden zijn gewaarborgd. De programma's worden gemaakt onder redactionele verantwoordelijkheid van de omroepverenigingen.

Kernverplichtingen

1. **Onafhankelijkheid:** Onafhankelijke informatievoorziening
2. **Pluriformiteit:** Pluriforme berichtgeving
3. **Evenwichtigheid:** Evenwichtige informatie van hoge journalistieke kwaliteit
4. **Maatschappelijke diversiteit:** Weerspiegeling van de Nederlandse samenleving

Toezichthouder

- Commissariaat voor de Media (CvdM): Mediatoezicht, naleving Mediawet
- NPO Ombudsman: Interne klachteninstantie

Klachtenprocedure

1. NPO Ombudsman
2. Commissariaat voor de Media
3. Rechtbank (bestuursrechter)

BIJLAGE 2: WETENSCHAPPELIJKE BRONNEN

Literatuur

- Bennett, W. L. (1990). Toward a theory of press-state relations in the United States. *Journal of Communication*, 40(2), 103–125.
- Berelson, B. (1952). *Content analysis in communication research*. Free Press.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58.
- fög – Forschungszentrum Öffentlichkeit und Gesellschaft (2024). *Jahrbuch Qualität der Medien 2024*. Schwabe.
- Gilardi, F., Alizadeh, M. & Kubli, M. (2023). ChatGPT outperforms crowd workers for text-annotation tasks. *PNAS*, 120(30).
- Iyengar, S. & Kinder, D. R. (1987). *News that matters: Television and American opinion*. University of Chicago Press.
- Jolly, S. et al. (2022). Chapel Hill Expert Survey trend file, 1999–2019. *Electoral Studies*, 75, 102420.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed.). Sage.
- McCombs, M. E. & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187.
- Shoemaker, P. J. & Vos, T. P. (2009). *Gatekeeping theory*. Routledge.
- SVFAB (2026). *Methodenbericht v4.1: Zählbare Kriterien und Multi-Modell-Kreuzvalidierung*.
- Törnberg, P. (2023). ChatGPT-4 outperforms experts and crowd workers in annotating political Twitter messages. arXiv:2304.06588.

SVFAB Working Papers

- Schläpfer, D. (2026). Systematic AI-Assisted Analysis of Public Broadcaster Impartiality: A Scalable Methodological Framework for Measuring Structural Bias in Public Service Media. [SSRN 6688478](#)
- Schläpfer, D. (2026). Measuring Editorial Noise: A Retrospective Suppression Index for Public Broadcasting Content Analysis. [SSRN 6733280](#)
- Schläpfer, D. (2026). Source Traffic Light: A Six-Dimensional Credibility Framework for Systematic Source Assessment in Public Service Media. [SSRN 6733880](#)

David Schläpfer — ORCID: 0009-0000-5671-9266

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Evaluaties en lidmaatschap bij SVFAB

Op SVFAB.ch vindt u gedetailleerde evaluaties en kunt u ook analyses laten maken voor elke uitzending naar keuze (wordt apart gefactureerd).

Om de kwaliteit van ons werk te waarborgen, zijn wij afhankelijk van lidmaatschaps- en donateurbijdragen.

Contact en meer informatie:

www.SVFAB.ch | Kontakt@SVFAB.ch

Bankgegevens: PostFinance – POFICHBE

IBAN: CH32 0900 0000 1675 6251 1

Begunstigde: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

De volgende boeken zijn verkrijgbaar bij SVFAB

Bestellingen via www.svfab.ch of kontakt@svfab.ch

Onevenwichtige berichtgeving is het antwoord op het halveringsinitiatief in Zwitserland: hier worden de manipulatietechnieken in detail uitgelegd, te beginnen bij de selectie van medewerkers en de bronselectie. Vervolgens worden 15 principes uitgelegd: weglating, framing, temporele framing, schuld door associatie, emotionalisering, contextverwijdering en nog veel meer, geïllustreerd met talrijke voorbeelden. Bovendien wordt zichtbaar waar wij zelf deze technieken toepassen – dat bevordert niet alleen inzicht maar ook empathie.

Optioneel wordt het boek geleverd met **speelkaarten**.

Ook verkrijgbaar als **luisterboek**.

Het interview is geen gesprek. Het is een podium – en iemand anders heeft het script geschreven.

Wie dat niet weet, levert materiaal. Goede citaten die verkeerd geknipt worden. Juiste uitspraken die in de verkeerde context belanden. Eerlijke antwoorden die als bekentenissen worden geframed.

Dit boek is geen mediakritiekboek. Het is een gereedschapskist – voor iedereen die een microfoon voor zich heeft en wil weten wat ze eraan kunnen doen. 7 hoofdstukken. 7 tools: Wat een interview werkelijk is. De 7 meest voorkomende valkuilen. De drie basisprincipes van soevereiniteit – verankeren, herkaderen, begrenzen. Voorbereiding in één uur. Lichaam en stem. Wat te doen als het misgaat. En wat telt na het interview.

Voor politici, activisten, ondernemers, klokkenluiders – voor iedereen die in de schijnwerpers staat en wil begrijpen hoe het spel werkt.

Zodat ze stoppen met meespelen – en beginnen het te vormgeven.

In A5-formaat. Direct. Ter voorbereiding, ter raadpleging, ter nabespreking en bij moeilijkheden

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Je denkt dat je de wereld ziet. In Wirklichkeit siehst du den Rahmen, den jemand um sie gelegt hat. Framing ist die älteste und eleganteste Manipulationstechnik der wereld ziet. Sie verändert nicht die Fakten – sie verändert, was wir aus den Fakten machen. Wie wir fühlen. Was wir glauben. Wie wir entscheiden. Und sie funktioniert – weil wir alle mitmachen. Täglich. Unbewusst. Auch du. Dieses Buch ist kein trockenes Lehrbuch. Es ist ein Übungsbuch – spielerisch, direkt, voller Beispiele aus dem echten Leben. Du lernst nicht nur, wie andere dich framen. Du lernst, wie du selbst framest – und wie du es bewusst und fair einsetzen kannst.

Want wie framing begrijpt, ziet de wereld helderder. Hoort nieuws anders. Voert gesprekken zelfverzekerder. En laat zich niet meer zo makkelijk een kader opdringen dat iemand anders heeft gekozen. Met vele oefeningen en concrete voorbeelden uit politiek, media en het dagelijks leven – en af en toe een glimlach.

Framing met stijl. Omdat het kader alles verandert.